

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

z dnia 7 sierpnia 1998 r.

w sprawie trybu wykonywania nadzoru nad sądami wojskowymi.

Na podstawie art. 18 § 1 pkt 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. — Prawo o ustroju sądów wojskowych (Dz. U. Nr 117, poz. 753) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie reguluje szczegółowy tryb wykonywania nadzoru nad sądami wojskowymi, o którym mowa w art. 5 § 2, art. 14 i 15 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. — Prawo o ustroju sądów wojsko-

wych (Dz. U. Nr 117, poz. 753), zwanej dalej „ustawą”.

§ 2.1. Przez zwierzchni nadzór nad sądami wojskowymi w zakresie organizacji i działalności administracyjnej, zwany dalej „nadzorem”, rozumie się ogół przewidzianych niniejszym rozporządzeniem czynności, obejmujących zagadnienia związane ze sprawnością postępowania, w szczególności:

- 1) z terminowością rozpoznawania spraw, organizacją rozpraw i ich przebiegiem, a także stanem zaległości spraw, ze szczególnym uwzględnieniem tych, w których postępowanie sądowe trwa ponad 2 miesiące,
- 2) z wykonywaniem orzeczeń sądowych,
- 3) z wykonywaniem czynności w toku postępowania międzyinstancyjnego,
- 4) z prawidłowością stosowania regulaminu urzędowania sądów wojskowych oraz innych przepisów i zarządzeń regulujących ich funkcjonowanie,
- 5) ze sposobem prowadzenia ksiąg i innych urządzeń ewidencyjnych oraz z rzetelnością informacji i sprawozdań.

2. Nadzór nad sądami wojskowymi w zakresie organizacji i działalności administracyjnej sprawuje Minister Sprawiedliwości:

- 1) wobec wojskowych sądów okręgowych — osobiście lub za pośrednictwem dyrektora, wicedyrektora, naczelników wydziałów lub sędziów wizytatorów, powołanych na stanowiska służbowe w komórce organizacyjnej, o której mowa w art. 5 § 4 ustawy, zwanej dalej „departamentem”,
- 2) wobec wojskowych sądów garnizonowych, jeśli przepisy rozporządzenia nie stanowią inaczej, za pośrednictwem prezesów wojskowych sądów okręgowych.

§ 3. 1. Prezesi wojskowych sądów okręgowych, z zastrzeżeniem, o którym mowa w § 2 ust. 2 pkt 2, wykonują czynności nadzoru służbowego i administracji sądowej nad wojskowymi sądami garnizonowymi.

2. Uprawnienia, o których mowa w ust. 1, prezesi wojskowych sądów okręgowych wykonują osobiście, za pośrednictwem swoich zastępców lub sędziów wizytatorów, powołanych na stanowiska służbowe, w kierowanych przez nich sądach wojskowych.

§ 4. Nadzór wykonuje się w formie:

- 1) inspekcji realizowanej przez sędziów departamentu, obejmującej pełny zakres działalności sądu; inspekcję prowadzi się co najmniej raz w okresie trzyletnim,
- 2) lustracji realizowanej przez sędziów departamentu, obejmującej określoną problematykę i przeprowadzanej doraźnie, w zależności od potrzeb; lustrację można zarządzić także na wniosek prezesa wojskowego sądu okręgowego,
- 3) wizytacji realizowanej przez sędziów wizytatorów i obejmującej kompleksową kontrolę działalności sędzię i jego kancelarii za okres nie dłuższy niż

rok; prezes wojskowego sądu okręgowego zarządza wizytację także na polecenie dyrektora departamentu,

- 4) kontroli organizacji pracy sekretariatów i biurowości sądowej dokonywanej przez sędziów, obejmującej obsługę rozpraw i posiedzeń, egzekucję orzeczeń, postępowanie międzyinstancyjne, obieg dokumentacji oraz prowadzenie niezbędnych ksiąg, wykazów i repertoriów.

§ 5. 1. Wykonywanie nadzoru, o którym mowa w § 2 ust. 2, polega na:

- 1) przeprowadzaniu inspekcji i lustracji sądów wojskowych,
- 2) wizytacji kancelarii sędziowskich sędziów wojskowych sądów okręgowych,
- 3) kontroli organizacji pracy sekretariatów i biurowości sądowej w wojskowych sądach okręgowych.

2. Wykonywanie nadzoru, o którym mowa w ust. 1, polega także na:

- 1) rozpoznawaniu wniosków i skarg na działalność wojskowych sądów okręgowych,
- 2) dokonywaniu analiz prawomocnych orzeczeń wojskowych sądów okręgowych, zwłaszcza w zakresie stosowania przepisów wprowadzających nowe instytucje prawne.

§ 6. 1. Wykonywanie czynności nadzoru przez osoby, o których mowa w § 3 ust. 1 i 2, polega na wizytacji kancelarii sędziowskich sędziów wojskowych sądów garnizonowych i asesorów sądów wojskowych.

2. Wykonywanie nadzoru, o którym mowa w ust. 1, polega także na:

- 1) rozpoznawaniu wniosków i skarg na działalność wojskowych sądów garnizonowych,
- 2) kontroli organizacji pracy sekretariatów i biurowości sądowej w wojskowych sądach garnizonowych,
- 3) dokonywaniu analiz prawomocnych orzeczeń wojskowych sądów garnizonowych, zwłaszcza w zakresie stosowania przepisów wprowadzających nowe instytucje prawne.

3. Wykonywanie przez prezesów wojskowych sądów okręgowych czynności z zakresu nadzoru nad wojskowymi sądami garnizonowymi stanowi odrębny przedmiot oceny inspekcyjnej.

§ 7. 1. Lustrację kancelarii sędziowskiej przeprowadza sędzia, o którym mowa w § 2 ust. 2 pkt 1.

2. Wizytację przeprowadza:

- 1) sędzia, o którym mowa w § 2 ust. 2 pkt 1 — wobec sędziów wojskowych sądów okręgowych,
- 2) sędzia, o którym mowa w § 3 ust. 2 — wobec sędziów wojskowych sądów garnizonowych i asesorów sądów wojskowych, którym powierzono pełnienie czynności sędziowskich.

3. W przeprowadzeniu inspekcji lub lustracji mogą uczestniczyć nie będący sędziami żołnierze zawodowi i pracownicy cywilni wojska, pełniący służbę lub zatrudnieni w departamencie, którym powierza się wykonywanie czynności pomocniczych, z zastrzeżeniem ust. 1.

§ 8. W zakresie czynności wizytacyjnych sędziowie wizytatorzy są uprawnieni do:

- 1) dokonywania okresowej oceny działalności sędziów i asesorów, którym powierzono pełnienie czynności sędziowskich, w oparciu o badania prawomocnych orzeczeń i zarządzeń,
- 2) badania prawomocnych orzeczeń wydanych przez kandydatów na sędziów wojskowych sądów garnizonowych lub okręgowych na potrzeby Zgromadzenia Sędziów Sądów Wojskowych.

§ 9. 1. Sędzia wizytator wojskowego sądu okręgowego zaznaja kandydatów, o których mowa w § 8 pkt 2, z wynikami badań orzecznictwa, co najmniej na miesiąc przed terminem Zgromadzenia Sędziów Sądów Wojskowych.

2. Kandydatom przysługuje prawo złożenia wniosku do dyrektora departamentu o ponowne przeprowadzenie czynności, w terminie 7 dni od zaznajomienia się z wynikami badań ich orzecznictwa.

3. Uznając wniosek za zasadny, zleca się niezwłoczne przeprowadzenie badań orzecznictwa kandydata przez sędziego, o którym mowa w § 2 ust. 2 pkt 1. Wyniki badań wizytatorów wraz z wnioskiem kandydata przedstawia się Zgromadzeniu Sędziów Sądów Wojskowych.

§ 10. 1. Z przebiegu inspekcji, lustracji lub wizytacji sporządza się sprawozdanie.

2. Sprawozdanie powinno zawierać w szczególności:

- 1) nazwę przeprowadzonych czynności i problematykę badań,
- 2) ustalenia faktyczne,
- 3) ocenę kontrolowanego,
- 4) ewentualne wnioski o wytknięcie naruszeń obowiązków służbowych,
- 5) w miarę potrzeby sygnalizację konieczności wniesienia kasacji przez Ministra Sprawiedliwości albo wystąpienia z pytaniem prawnym.

3. Sędziowie wizytatorzy w wojskowych sądach okręgowych sygnalizacji, o której mowa w ust. 2 pkt 5, dokonują za pośrednictwem swoich przełożonych.

§ 11. 1. W oparciu o sprawozdanie, o którym mowa w § 10 ust. 1, właściwy organ wydaje zarządzenie, w którym określa termin jego wykonania, a w razie potrzeby podejmuje inne działania, określone w ustawie.

2. Sprawozdanie z każdej czynności sędziego wizytatora wraz z informacją o zastosowanych środkach dyscyplinujących przesyła się do departamentu.

3. Sprawozdanie, o którym mowa w ust. 2, przedstawia się Ministrowi Sprawiedliwości, jeżeli istnieją podstawy do:

- 1) wniesienia kasacji,
- 2) wystąpienia do Sądu Najwyższego o wyjaśnienie przepisów, których stosowanie wywołuje rozbieżności w orzecznictwie,
- 3) zawiadomienia właściwych organów o konieczności zmiany lub uchylecia przepisów sprzecznych z ustawą,
- 4) w innych przypadkach, jeśli jest do celowe.

§ 12. Jeżeli uzasadniają to wnioski pionspekcyjne lub polustracyjne, w terminie miesiąca od zakończenia tych czynności zwołuje się konferencję w celu omówienia ich wyników, w której uczestniczą w szczególności prezes, sędziowie i asesory kontrolowanego sądu.

§ 13. 1. Prezesi wojskowych sądów okręgowych corocznie, w terminie do dnia 15 stycznia, sporządzają projekt harmonogramu czynności w zakresie nadzoru nad wojskowymi sądami garnizonowymi wraz ze sprawozdaniem z jego realizacji w roku ubiegłym. Dyrektor departamentu, w terminie 14 dni, może wnieść do projektu harmonogramu uzupełnienia i uwagi, które są wiążące dla prezesów wojskowych sądów okręgowych.

2. W terminie do dnia 15 lutego każdego roku sporządza się plan zadań w zakresie nadzoru, o którym mowa w § 2 ust. 1, oraz sprawozdanie z realizacji zadań w zakresie nadzoru w roku ubiegłym.

3. Harmonogramy, plan oraz sprawozdania, o których mowa w ust. 1 i 2, przedstawia się niezwłocznie Ministrowi Sprawiedliwości, który może wnieść do nich, w terminie 14 dni, wiążące uzupełnienia.

§ 14. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Sprawiedliwości: *H. Suchocka*